

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2020. gada 2. aprīlī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – EEZ līgums – Nediskriminācija – 36. pants – Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Piemērošanas joma – Nolīgums starp Eiropas Savienību, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā – Nolīgums par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju – Islandes pilsoņa izdošana trešajai valstij – Dalībvalsts pilsoņu aizsardzība pret izdošanu – Līdzvērtīgas citas dalībvalsts pilsoņu aizsardzības neesamība – Islandes pilsonis, kurš pirms Islandes pilsonības iegūšanas ir ieguvis patvērumu saskaņā ar valsts tiesībām – Brīvas pārvietošanās ierobežojums – Attaisnojums, kas balstīts uz nesodāmības novēršanu – Samērīgums – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 19. panta 2. punktā paredzēto garantiju pārbaude

Lietā C-897/19 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Vrhovni sud* (Augstākā tiesa, Horvātija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2019. gada 28. novembrī un kurš Tiesā reģistrēts 2019. gada 5. decembrī, kriminālprocesā pret

I.N.,

pedaloties

Krievijas Federācijai,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], M. Vilars [*M. Vilaras*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*], S. Rodins [*S. Rodin*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], D. Švābi [*D. Šváby*], K. Jirimēe [*K. Jirimäe*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: M. Longars [*M. Longar*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2020. gada 31. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– I.N. vārdā – *Đ. Perković* un *S. Večerina*, *odvjetnici*,

* Tiesvedības valoda – horvātu.

- Krievijas Federācijas vārdā – *S. Ljubičić*, pārstāve,
- Horvātijas valdības vārdā – *G. Vidović Mesarek*, pārstāve,
- Īrijas vārdā – *G. Hodge*, pārstāve, kam palīdz *M. Gray, QC*,
- Grieķijas valdības vārdā – *S. Charitaki* un *A. Magrippi*, pārstāves,
- Islandes valdības vārdā – *J. B. Bjarnadóttir* un *H. S. Ingimundardóttir*, pārstāves, kurām palīdz *T. Fuchs, Rechtsanwalt*,
- Norvēģijas valdības vārdā – *P. Wennerås* un *K. Isaksen*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid*, kā arī *M. Wilderspin* un *M. Mataija*, pārstāvji,
- EBTA Uzraudzības iestādes vārdā – *C. Zatschler*, kā arī *C. Howdle* un *I. Ó. Vilhjálmsdóttir*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 27. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 18. pantu un Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju (OV 2006, L 292, 2. lpp.), kas Savienības vārdā apstiprināts ar Padomes Lēmuma 2014/835/ES (2014. gada 27. novembris), lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Islandi un Norvēģiju (OV 2014, L 343, 1. lpp.), 1. pantu un stājies spēkā 2019. gada 1. novembrī (turpmāk tekstā – “nolīgums par nodošanas procedūru”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar Horvātijas iestādēm adresēto Krievijas iestāžu lūgumu izdot Krievijas un Islandes pilsoni I.N. sakarā ar vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar pasīvo korupciju.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

EEZ līgums

- 3 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “EEZ līgums”) otrajā apsvērumā šī līguma puses ir no jauna apliecinājušas “lielo prioritāti, ko tās piešķir [Eiropas Savienības], tās dalībvalstu un [Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA)] valstu privileģētām attiecībām, kuras balstās uz tuvumu, senām kopīgām vērtībām un Eiropas identitāti”.
- 4 Atbilstoši EEZ līguma 1. panta 1. punktam šā līguma mērķis ir veicināt līgumslēdzēju pušu tirdzniecisko un ekonomisko attiecību nepārtrauktu un līdzsvarotu stiprināšanu vienlīdzīgos konkurences apstākļos un vienu un to pašu noteikumu ievērošanu, lai izveidotu viendabīgu Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ).

5 EEZ līguma 3. pantā ir paredzēts:

“Līgumslēdzējas Puses veic jebkādus vispārējus vai konkrētus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu savu pienākumu izpildi saistībā ar šo līgumu.

Tās atturas no jebkuriem pasākumiem, kas liedz sasniegt šā līguma mērķus.

Tās turklāt veicina sadarbību šā līguma ietvaros.”

6 EEZ līguma 4. pantā ir noteikts:

“Piemērojot šo līgumu un neskarot tajā paredzētos īpašos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ.”

7 Atbilstoši EEZ līguma 6. pantam:

“Neskarot tiesu prakses attīstību nākotnē, šā līguma noteikumus – ciktāl tie ir pēc būtības līdzvērtīgi attiecīgajiem Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma noteikumiem, kā arī tiesību aktiem, kas pieņemti, piemērojot abus minētos Līgumus – ieviešot un piemērojot interpretē saskaņā ar attiecīgajiem Eiropas Kopienas Tiesas nolēmumiem, kas pieņemti līdz šā līguma parakstīšanas dienai.”

8 EEZ līguma 36. pantā ir noteikts:

“1. Šā līguma ietvaros Līgumslēdzēju Pušu teritorijā aizliedz pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus [Savienības] dalībvalstu vai EBTA valstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā [Savienības] dalībvalstī vai EBTA valstī, kura nav tā pati valsts, kur atrodas pakalpojumu saņēmējs.

[..]”

1999. gada 18. maija nolīgums

9 1999. gada 18. maija Nolīguma starp Eiropas Savienības Padomi, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV 1999, L 176, 36. lpp.; turpmāk tekstā – “1999. gada 18. maija nolīgums”) 2. pantā ir noteikts:

“1. [Islandes Republika un Norvēģijas Karaliste] īsteno un piemēro šā nolīguma A pielikumā minētos Šengenas *acquis* noteikumus tādā pašā veidā, kādā tie tiek piemēroti Eiropas Savienības dalībvalstīs [..], kuras saskaņā ar Šengenas protokolu pilnvarojumu īsteno ciešāku sadarbību.

2. [Islandes Republika un Norvēģijas Karaliste] ievieš un piemēro šā nolīguma B pielikumā minētos Eiropas Kopienas tiesību aktu noteikumus ciktāl tie aizvieto atbilstīgos noteikumus vai kas ir pieņemti saskaņā ar Šengena 1990. gada 19. jūnijā parakstīto Konvenciju, ar ko īsteno Nolīgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām.

3. Neskarot 8. pantu, [Islandes Republika un Norvēģijas Karaliste] pieņem, īsteno un piemēro Eiropas Savienības pieņemtus tiesību aktus un pasākumus, ar kuriem groza vai paplašina A un B pielikumā minētos noteikumus un kuriem ir piemērotas šajā nolīgumā izklāstītās procedūras.”

10 1999. gada 18. maija nolīguma 7. pantā ir noteikts:

“Līgumslēdzējas puses ir vienisprātis, ka ir jānoslēdz atbilstīga vienošanās par kritērijiem un mehānismiem, pamatojoties uz kuriem valstij tiek noteikta atbildība izskatīt jebkurā dalībvalstī vai Islandē, vai Norvēģijā iesniegto patvēruma lūgumu. [..]”

Nolīgums par nodošanas procedūru

11 Nolīguma par nodošanas procedūru preambulā ir noteikts:

“Eiropas Savienība,

no vienas puses, un

Islandes Republika

un

Norvēģijas Karaliste,

no otras puses,

turpmāk “Līgumslēdzējas puses”,

Vēloties uzlabot Eiropas Savienības dalībvalstu un Islandes, un Norvēģijas tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, neskarot normas, kas aizsargā personisko brīvību,

Ņemot vērā, ka pašreizējās attiecībās starp Līgumslēdzējām pusēm nepieciešama cieša sadarbība cīņā pret noziedzību,

Izsakot savstarpēju uzticību savu tiesību sistēmu uzbūvei un darbībai, un visu Līgumslēdzēju pušu spējai nodrošināt taisnīgu tiesu,

[..].”

12 Minētā nolīguma 1. pantā ir noteikts:

“1. Līgumslēdzējas puses saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem apņemas uzlabot nodošanu kriminālvajāšanas vai sprieduma izpildes nolūkā starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Norvēģijas Karalisti un Islandes Republiku, no otras puses, kā minimālos standartus ņemot vērā noteikumus 1996. gada 27. septembra Konvencijā par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm.

2. Līgumslēdzējas puses saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem apņemas: nodrošināt to, ka izdošanas sistēma starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Norvēģijas Karalisti un Islandes Republiku, no otras puses, balstās uz nodošanas mehānismu, pamatojoties uz apcietināšanas orderi saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem.

3. Šis Nolīgums nemaina pienākumu ievērot pamattiesības un pamattiesību principus, kas paredzēti Eiropas Konvencijā par [cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī,] vai, gadījumā, ja izpildi veic dalībvalsts tiesu iestāde, tos principus, kas minēti Līguma par [ES] 6. pantā.

4. Neko šajā Nolikumā nevajadzētu interpretēt kā aizliegumu atteikt tādas personas nodošanu, attiecībā uz kuru izsniegts saskaņā ar šo Nolikumu noteiktais apcietināšanas orderis, ja, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, ir iemesls uzskatīt, ka minētais apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai veiktu personas vajāšanu vai sodīšanu tās dzimuma, rases, reliģijas, nacionālās izcelsmes, valstiskās piederības, valodas, politisko uzskatu vai seksuālās orientācijas dēļ, vai ka šīs personas stāvokli varētu pasliktināt dēļ kāda no šiem iemesliem.”

Horvātijas tiesības

- 13 Horvātijas Republikas Konstitūcijas (*Narodne novine*, br. 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010 un 5/2014) 9. panta redakcija ir šāda:

“[..]

Horvātijas Republikas pilsoni nevar piespiedu kārtā izraidīt no Horvātijas Republikas, atņemt viņam pilsonību vai izdot citai valstij, izņemot gadījumus, kad tiek īstenots lēmums par izdošanu vai nodošanu, kas pieņemts saskaņā ar starptautisku līgumu vai Kopienų *acquis*.”

- 14 *Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima* (Likums par starptautisko savstarpējo tiesisko palīdzību krimināllietās, *Narodne novine*, br. 178/2004, turpmāk tekstā – “ZOMPO”) 1. pantā ir paredzēts:

“(1) Šajā likumā ir reglamentēta starptautiskā tiesiskā palīdzība krimināllietās (turpmāk tekstā – “starptautiskā tiesiskā palīdzība”), ja vien starptautiskā līgumā nav paredzēts citādi.

[..]”

- 15 Saskaņā ar ZOMPO 12. pantu:

“(1) Valsts kompetentā iestāde var noraidīt starptautiskās tiesiskās palīdzības lūgumu, ja:

1. lūgums attiecas uz rīcību, kas tiek uzskatīta par politisku pārkāpumu vai par rīcību, kas saistīta ar šādu pārkāpumu,

2. lūgums attiecas uz pārkāpumu nodokļu jomā,

3. lūguma apmierināšana varētu apdraudēt Horvātijas Republikas suverenitāti, drošību, tiesisko kārtību vai citas būtiskas intereses,

4. var pamatoti uzskatīt, ka izdošanas lūgumā minētajai personai izdošanas gadījumā būtu jāsaskaras ar kriminālvajāšanu vai sodīšanu, ņemot vērā šīs personas rasi, reliģiju, tautību, piederību noteiktai sociālajai grupai vai politiskos uzskatus, vai arī ja personas stāvoklis tiktu apgrūtināts, pamatojoties uz kādu no šiem iemesliem,

5. runa ir par maznozīmīgu pārkāpumu.

[..]”

16 *ZOMPO* 55. pantā ir noteikts:

“(1) Ja kompetentā tiesa nolemj, ka izdošanas juridiskie nosacījumi nav izpildīti, tā izdod rīkojumu, ar kuru noraida izdošanas lūgumu, un nekavējoties nosūta šo rīkojumu Horvātijas Republikas *Vrhovni sud* [(Augstākā tiesa)], kas pēc kompetentās prokuratūras uzklaušanās apstiprina, atliek vai groza rīkojumu.

(2) Galīgais rīkojums par izdošanas lūguma noraidīšanu tiek nosūtīts Tieslietu ministrijai, kura par to informē lūguma iesniedzēju valsti.”

17 Saskaņā ar *ZOMPO* 56. pantu:

“(1) Ja kompetentās tiesas palāta, kas izskata lietu, nospriež, ka izdošanas juridiskie priekšnoteikumi ir izpildīti, tā lemj, izdodot rīkojumu.

(2) Šo rīkojumu var pārsūdzēt 3 dienu laikā. Apelācijas sūdzību izskata Horvātijas Republikas *Vrhovni sud* [(Augstākā tiesa)].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

18 2015. gada 20. maijā Interpola birojs Maskavā (Krievija) izdeva starptautiskās meklēšanas pieteikumu attiecībā uz I.N., kuram tobrīd bija vienīgi Krievijas pilsonība, lai aizturētu viņu sakarā ar pret viņu ierosināto kriminālvajāšanu par pasīvo korupciju.

19 2019. gada 30. jūnijā I.N. ar Islandes izdotu ceļojuma dokumentu bēgļiem kā autobusa pasažieris ieradās Slovēnijas un Horvātijas robežšķērsošanas punktā, mēģinot iecēlot šīs pēdējās minētās valsts teritorijā. Viņš tika aizturēts, pamatojoties uz iepriekšējā punktā minēto starptautiskās meklēšanas pieteikumu. Pēc viņa aizturēšanas tika uzsākta pamatojoties uz *ZOMPO* ierosināta lēmumpieņemšanas procedūra par viņa iespējamo izdošanu Krievijai.

20 2019. gada 1. jūlijā *Županijski sud u Zagrebu* (Zagrebas apgabaltiesa, Horvātija) izmeklēšanas tiesnesis veica I.N. nopratināšanu. I.N. paziņoja, ka iebilst pret izdošanu Krievijai, un turklāt norādīja, ka viņš ir vienlaicīgi gan Krievijas, gan Islandes pilsonis. Horvātijas Republikas Ārlietu un Eiropas lietu ministrija nosūtīja *Županijski sud u Zagrebu* (Zagrebas apgabaltiesa) Islandes vēstniecības notu, kurā bija apstiprināts, ka I.N. kopš 2019. gada 19. jūnija ir Islandes pilsonis un viņam ir Islandes pastāvīgā iedzīvotāja statuss. Notā bija arī minēts, ka Islandes valdība lūdz garantēt pēc iespējas drīzāku I.N. drošu nogādāšanu uz Islandi.

21 2019. gada 6. augustā *Županijski sud u Zagrebu* (Zagrebas apgabaltiesa) no Krievijas Federācijas ģenerālprokuratūras saņēma lūgumu izdot I.N. šai trešajai valstij saskaņā ar Parīzē 1957. gada 13. decembrī parakstītās Eiropas Konvencijas par izdošanu (turpmāk tekstā – “Eiropas konvencija par izdošanu”) noteikumiem, ņemot vērā attiecībā uz viņu ierosināto kriminālvajāšanu par vairākiem ar pasīvo korupciju saistītiem pārkāpumiem. Šajā lūgumā bija norādīts, ka Krievijas Federācijas ģenerālprokuratūra garantē, ka izdošanas lūguma mērķis nav veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz I.N. politisku iemeslu dēļ, nedz arī ar viņa rasi, reliģiju, tautību vai uzskatiem saistītu iemeslu dēļ, ka viņa rīcībā būs visas iespējas īstenot savu aizstāvību, tostarp advokāta palīdzība, ka viņš netiks pakļauts spīdzināšanai, nežēlīgai vai necilvēcīgai rīcībai vai sodam, kas grauj cilvēka cieņu.

22 Ar 2019. gada 5. septembra rīkojumu *Županijski sud u Zagrebu* (Zagrebas apgabaltiesa) lēma, ka ir izpildīti *ZOMPO* paredzētie juridiskie nosacījumi I.N. izdošanai minētās kriminālvajāšanas nolūkā.

- 23 2019. gada 30. septembrī I.N. iesniedza apelācijas sūdzību par šo rīkojumu iesniedzējtiesā. Viņš uzskata, ka pastāv konkrēts, nopietns un saprātīgi paredzams risks, ka izdošanas Krievijas Federācijai gadījumā viņš tiks pakļauts spīdzināšanai un necilvēcīgai un pazemojošai rīcībai. Tāpat viņš norādīja, ka bēgļa statuss Islandē viņam tika piešķirts tieši, ņemot vērā viņa faktisko saukšanu pie kriminālatbildības Krievijā, un ka ar 2019. gada 5. septembra rīkojumu *Županijski sud u Zagrebu* (Zagrebas apgabaltiesa) *de facto* ir atņēmusi viņam Islandē piešķirto starptautisko aizsardzību. Turklāt I.N. apgalvoja, ka viņam ir Islandes pilsonība, un pārmeta *Županijski sud u Zagrebu* (Zagrebas apgabaltiesa), ka tā nav ievērojusi 2016. gada 6. septembra spriedumu *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630).
- 24 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar tās pastāvīgo judikatūru tā pārbaudīs, vai pastāv reāls risks, ka izdošanas gadījumā I.N. tiks pakļauts spīdzināšanai vai necilvēcīgam sodam vai attieksmei. Tomēr pirms attiecīgā gadījumā tik veikta šāda pārbaude, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Islandes Republika, kuras pilsonis ir I.N., ir jāinformē par izdošanas lūgumu, lai šī valsts eventuāli varētu lūgt sava pilsoņa nodošanu, lai ierosinātu procedūru ar mērķi novērst nesodāmības risku.
- 25 Šajā ziņā iesniedzējtiesa, pirmkārt, ir precizējusi, ka Horvātijas Republika neizdod pati savus pilsoņus Krievijas Federācijai un nav noslēgusi ar šo valsti divpusēju nolīgumu, kurā būtu ietverts šāds pienākums.
- 26 Otrkārt, vispirms atgādinot no 2016. gada 6. septembra sprieduma *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630) izrietošos secinājumus, iesniedzējtiesa norāda, ka, lai arī atšķirībā no personas, saistībā ar kuru tika taisīts minētais spriedums, I.N. nav Eiropas Savienības pilsonis, viņš tomēr ir Islandes Republikas, ar kuru Savienībai ir īpašas saiknes, pilsonis.
- 27 Šajā ziņā iesniedzējtiesa atgādina, ka, pirmkārt, saskaņā ar Eiropas Savienības sistēmā iekļautā protokola Nr. 19 par Šengenas *acquis* (OV 2010, C 83, 290. lpp.), kas ir pievienots Lisabonas līgumam, 2. pantu Šengenas *acquis* attiecas uz šī protokola 1. pantā minētajām dalībvalstīm un, otrkārt, Padome atbilstoši minētā protokola 6. pantam ir noslēgusi ar Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti 1999. gada 18. maija nolīgumu, atbilstīgi kuram abas šīs trešās valstis ievieš minētā *acquis* noteikumus. I.N. izmantoja savas tiesības uz brīvu pārvietošanos Šengenas zonas dalībvalstīs un tika aizturēts bridī, kad viņš ieceļoja Horvātijas Republikā no citas dalībvalsts, šajā gadījumā – Slovēnijas Republikas.
- 28 Turklāt, tā kā nolīgums par nodošanas procedūru ir stājies spēkā 2019. gada 1. novembrī, tam arī ir nozīme pamatlietā.
- 29 Ņemot vērā visus šos apstākļus, iesniedzējtiesa norāda, ka tai ir šaubas par to, vai LESD 18. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādai dalībvalstij kā Horvātijas Republika, kurai ir jāizskata lūgums par tādas valsts pilsoņa izdošanu trešajai valstij, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, bet ir Šengenas zonas dalībvalsts, ir pienākums pirms jebkāda lēmuma par šo izdošanu pieņemšanas informēt par izdošanas lūgumu šo pēdējo minēto valsti un vai gadījumā, ja minētā valsts lūgtu nodot tās pilsoni, lai īstenotu procesu, saistībā ar kuru ir lūgta izdošana, tai ir jānodod šis pilsonis šai valstij atbilstoši nolīgumam par nodošanas procedūru.
- 30 Šādos apstākļos *Vrhovni sud* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai LESD 18. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas Savienības dalībvalstij, kas lemj par tādas valsts pilsoņa izdošanu trešajai valstij, kura nav [...] Savienības dalībvalsts, bet ir Šengenas zonas dalībvalsts, ir pienākums informēt par izdošanas lūgumu to Šengenas zonas dalībvalsti, kuras pilsonība ir šai personai?
- 2) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša un Šengenas zonas dalībvalsts ir lūgusi šīs personas nodošanu, lai veiktu tiesvedību, attiecībā uz kuru tiek pieprasīta izdošana, vai šī persona ir jānodod šai valstij saskaņā ar nolīgumu par nodošanas procedūru?”

Par steidzamības tiesvedību

- 31 Iesniedzējtiesa ir lūgusi piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību saskaņā ar Tiesas Reglamenta 107. pantu.
- 32 Šī lūguma pamatojumam tā tostarp norādīja, ka I.N. atrodas apcietinājumā izdošanas nolūkā un tādējādi viņam šobrīd ir liegta brīvība.
- 33 Pirmkārt, ir jānorāda, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu tostarp attiecas uz nolīguma par nodošanas procedūru interpretāciju. Lēmums, ar kuru šis nolīgums tika apstiprināts Savienības vārdā, tika pieņemts, pamatojoties uz LESD 82. panta 1. punkta d) apakšpunktu, apvienojumā ar 218. panta 6. punkta a) apakšpunktu. Tādējādi šis nolīgums ietilpst LESD trešās daļas V sadaļā minētajās jomās, kas attiecas uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu līdz ar to var tikt piemērota steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.
- 34 Otrkārt, saskaņā ar Tiesas judikatūru ir jāņem vērā apstākļi, ka personai, uz kuru attiecas pamatlaieta, šobrīd ir atņemta brīvība un ka tās turpmāka atrašanās apcietinājumā ir atkarīga no strīda atrisinājuma pamatlietā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 27. maijs, OG un PĪ (Libekas un Cvikavas prokuratūras), C-508/18 un C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 38. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Saskaņā ar iesniedzējtiesas paskaidrojumiem lēmums par I.N. apcietināšanu izdošanas nolūkā tika pieņemts, ņemot vērā attiecībā uz viņu uzsākto izdošanas procedūru.
- 35 Šajos apstākļos Tiesas ceturtā palāta 2019. gada 16. decembrī, pēc tiesneša referenta priekšlikuma un uzklaušījusi ģenerālvokātu, nolēma apmierināt iesniedzējtiesas lūgumu par steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedības piemērošanu šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 36 Turklāt tā nolēma nodot šo lietu Tiesai, lai tā to iedalītu virspalātai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 37 Vispirms ir jāatgādina, ka Tiesa 2016. gada 6. septembra sprieduma *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630) 50. punktā ir nospriedusi, ka LESD 18. un 21. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts, uz kuru ir pārvietojies Savienības pilsonis, kas ir kādas citas dalībvalsts pilsonis, ir saņēmusi tādas trešās valsts izdošanas lūgumu, ar kuru pirmā dalībvalsts ir noslēgusi izdošanas līgumu, tai ir pienākums informēt dalībvalsti, kuras pilsonība ir minētajam pilsonim, un attiecīgā gadījumā pēc šīs pēdējās dalībvalsts lūguma nodot tai minēto pilsoni atbilstoši noteikumiem Padomes Pamatlēmumā 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2002/584”), ar nosacījumu, ka šai dalībvalstij atbilstoši savām valsts tiesībām ir kompetence veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz šo personu par ārpus tās valsts teritorijas izdarītiem nodarījumiem.
- 38 Šajā ziņā Tiesa 2018. gada 10. aprīļa sprieduma *Pisciotti* (C-191/16, EU:C:2018:222) 54. punktā ir precizējusi, ka, lai aizsargātu mērķi izvairīties no attiecīgās personas nesodāmības riska par nodarījumiem, kas tai ir pārmesti izdošanas lūgumā, dalībvalsts, kura nav lūguma saņēmēja dalībvalsts, iespējami izdotajam Eiropas apcietināšanas orderim ir jāattiecas vismaz uz tiem pašiem nodarījumiem.
- 39 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Tiesas 2016. gada 6. septembra spriedumā *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630) sniegtā interpretācija ir izmantojama tās izskatāmajā lietā ne tikai saistībā ar Savienības pilsoņiem, bet arī saistībā ar Islandes pilsoņiem.

- 40 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, aizliedzot “jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ”, LESD 18. pantā tiek prasīta vienlīdzīga attieksme pret personām, kuras atrodas situācijā, kas ietilpst Līgumu piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 29. punkts un tajā minētā judikatūra). Kā Tiesa jau ir precizējusi, šo normu nav paredzēts piemērot gadījumā, kad, iespējams, pastāv atšķirīga attieksme pret dalībvalsti un trešo valsti pilsoņiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 4. jūnijs, *Vatsouras* un *Koupatantze*, C-22/08 un C-23/08, EU:C:2009:344, 52. punkts, kā arī atzinumu 1/17 (CETA nolīgums starp Kanādu un Eiropas Savienību), 2019. gada 30. aprīlis, EU:C:2019:341, 169. punkts).
- 41 Saistībā ar LESD 21. pantu ir jāatgādina, ka šā panta 1. punktā ir paredzēts, ka ikvienam Eiropas Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, un tas, kā tas izriet no LESD 20. panta 1. punkta, ir piemērojams ikvienai personai, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, un tādējādi tas tāpat nav piemērojams trešās valsts valstspiederīgajam.
- 42 Turklāt Pamatlēmums 2002/584, kas arī tika ņemts vērā šī sprieduma 37. punktā atgādinātajā Tiesas vērtējumā, ir piemērojams tikai dalībvalstīm, nevis trešajām valstīm.
- 43 Tomēr ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātās sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūrā tai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu tai izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. No šādas perspektīvas raugoties, Tiesai attiecīgā gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi. Proti, Tiesas uzdevums ir interpretēt visas Savienības tiesību normas, kas valsts tiesām ir vajadzīgas, lai tās varētu izskatīt attiecīgās lietas, pat ja šīs normas nav tieši norādītas jautājumos, kurus tai ir iesniegušas šīs tiesas (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *PI*, C-230/18, EU:C:2019:383, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Šajā gadījumā Islandes Republikai ir privileģētas attiecības ar Savienību, kuras pārsniedz ekonomisko un tirdzniecības sadarbību. Kā norādījusi iesniedzējtiesa, Islandes Republika ievieš un piemēro Šengenas *acquis*, un tā ir arī EEZ līguma puse, piedalās kopējā Eiropas patvēruma sistēmā un ir noslēgusi ar Savienību līgumu par nodošanas procedūru. Līdz ar to, lai varētu sniegt iesniedzējtiesai derīgu atbildi, papildus iesniedzējtiesas minētajām Savienības tiesību normām ir jāņem vērā arī EEZ līgums, kura puses tostarp ir gan Savienība, gan Islandes Republika.
- 45 Līdz ar to ir jāuzskata, ka iesniedzējtiesa ar saviem jautājumiem būtībā vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesības, tostarp EEZ līgums, ievērojot 2016. gada 6. septembra spriedumu *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 50. punkts), ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts, uz ko ir pārvietojies tādas EBTA valsts pilsonis, kura ir EEZ līguma puse un ar kuru Savienība ir noslēgusi nolīgumu par nodošanu, ir saņēmusi trešās valsts izdošanas lūgumu atbilstoši Eiropas konvencijai par izdošanu, tai ir pienākums informēt minēto EBTA valsti par šo lūgumu un attiecīgā gadījumā pēc tās lūguma nodot tai minēto pilsoni atbilstoši nolīguma par nodošanu noteikumiem, ar nosacījumu, ka šai valstij atbilstoši savām valsts tiesībām ir kompetence veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz minēto pilsoni par ārpus tās valsts teritorijas izdarītiem nodarījumiem.
- 46 Neskarot pārbaudi, kas būs jāveic iesniedzējtiesai, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem turklāt izriet, ka I.N. pirms Islandes pilsonības iegūšanas bija piešķirts patvēruma atbilstoši Islandes tiesībām tieši, ņemot vērā attiecībā uz viņu uzsākto kriminālvajāšanu Krievijā, kuras dēļ Krievijas Federācija bija lūgusi Horvātijas iestādēm viņa izdošanu. Lietā, kurā tika taisīts 2016. gada 6. septembra spriedums *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630), šāds apstāklis nepastāvēja.
- 47 Šajā kontekstā un neskarot pārbaudi par Savienības tiesību piemērojamību pamatlietā, ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesai derīgas atbildes sniegšanai ir arī jāprecizē tās aizsardzības apjoms, kas ir garantēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 19. panta 2. punktā, atbilstoši kuram nevienam nedrīkst pārvietot, izraidīt vai izdot kādai valstij, ja ir liela iespējamība, ka attiecīgo personu tur sodīs ar nāvi, spīdzinās vai citādi necilvēcīgi vai pazemojoši pret viņu izturēsies vai sodīs.

Par Savienības tiesību piemērojamību pamatlietā

- 48 Ir jāatgādina – ja starp Savienību un attiecīgo trešo valsti, šajā gadījumā Krievijas Federāciju, nepastāv starptautiska konvencija attiecīgajā jomā, tad izdošanas jomas noteikumi ir dalībvalstu kompetencē. Tomēr, kā izriet no Tiesas judikatūras, šim dalībvalstīm šī kompetence ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. novembris, *Raugevicius*, C-247/17, EU:C:2018:898, 45. punkts).
- 49 Tā kā Savienības noslēgts starptautisks līgums ir neatņemama tās tiesību sastāvdaļa (skat. tostarp spriedumu, 1974. gada 30. aprīlis, *Haegeman*, 181/73, EU:C:1974:41, 5. un 6. punkts, kā arī atzinumu 1/17 (CETA nolīgums starp Kanādu un Eiropas Savienību), 2019. gada 30. aprīlis, EU:C:2019:341, 117. punkts), situācijas, kuras ietilpst tāda līguma kā, piemēram, EEZ līgums, piemērošanas jomā, principā ir uzskatāmas par situācijām, ko reglamentē Savienības tiesības (šajā nozīmē skat. atzinumu 1/17 (CETA nolīgums starp Kanādu un Eiropas Savienību), 2019. gada 30. aprīlis, EU:C:2019:341, 171. punkts).
- 50 Šajā ziņā EEZ līgumā, kā izriet no tā otrā apsvēruma, ir no jauna apstiprinātas Savienības, tās dalībvalstu un EBTA valstu privileģētās attiecības, kuras balstās uz tuvumu, senām kopīgām vērtībām un Eiropas identitāti. Viens no galvenajiem EEZ līguma mērķiem, proti, panākt pēc iespējas pilnīgāku preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīvu apriti visā EEZ, lai iekšējā tirgū, kas ir izveidots Savienības teritorijā, tiktu iekļautas EBTA valstis, ir izprotams, ņemot vērā tieši šīs privileģētās attiecības. Šādā perspektīvā daudzu minētā līguma normu mērķis ir nodrošināt pēc iespējas vienveidīgāku tā interpretāciju visā EEZ. Tiesai šajā ziņā ir jānodrošina, lai EEZ līguma normas, kuras būtībā ir identiskas LESD normām, dalībvalstīs tiktu interpretētas vienveidīgi (spriedumi, 2003. gada 23. septembris, *Ospelt* un *Schlössle Weissenberg*, C-452/01, EU:C:2003:493, 29. punkts; 2010. gada 28. oktobris, *Établissements Rimbaud*, C-72/09, EU:C:2010:645, 20. punkts, kā arī 2012. gada 19. jūlijs, A, C-48/11, EU:C:2012:485, 15. punkts).
- 51 Šajā lietā I.N. savos rakstveida apsvērumos ir norādījis, ka viņš ieceļoja Horvātijas Republikas teritorijā, lai pavadītu tur vasaras brīvdienas, un to tiesas sēdē apstiprināja arī Islandes valdība.
- 52 Tiesa jau ir nospriedusi, ka pakalpojumu sniegšanas brīvība LESD 56. panta izpratnē ietver arī pakalpojumu saņēmēju tiesības doties uz citu dalībvalsti, lai tur, nesastopoties ar ierobežojumiem, saņemtu kādu pakalpojumu, un ka arī tūristi ir uzskatāmi par to pakalpojumu saņēmējiem, uz kurām ir attiecināma šī brīvība (spriedums, 1989. gada 2. februāris, *Cowan*, 186/87, EU:C:1989:47, 15. punkts).
- 53 Tāda pati interpretācija ir piemērojama arī attiecībā uz EEZ līguma 36. pantā garantēto pakalpojumu sniegšanas brīvību (pēc analogijas skat. spriedumus, 2003. gada 23. septembris, *Ospelt* un *Schlössle Weissenberg*, C-452/01, EU:C:2003:493, 29. punkts, kā arī 2010. gada 28. oktobris, *Établissements Rimbaud*, C-72/09, EU:C:2010:645, 20. punkts).
- 54 No iepriekš minētā izriet, ka tāda Islandes pilsoņa kā I.N. situācija, kurš bija ieradies dalībvalsts robežkontroles punktā, lai ieceļotu tās teritorijā un saņemtu tur pakalpojumus, ietilpst EEZ līguma piemērošanas jomā un tādējādi arī Savienības tiesību piemērošanas jomā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 30. un 31. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra). Pamatlietā Horvātijas Republikai sava kompetence izdošanas trešajai valstij jomā tādējādi ir jāīsteno tādā veidā, kas ir saskanīgs ar EEZ līgumu, it īpaši tā 36. pantu, kurā ir garantēta pakalpojumu sniegšanas brīvība.

Par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu un iespējamo tā attaisnojumu

- 55 Aizliedzot “jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ”, ar EEZ līguma 4. pantu tiek prasīta vienlīdzīga attieksme pret personām, kuras atrodas situācijā, kas ietilpst šī līguma piemērošanas jomā. Šajā tiesību normā paredzētais nediskriminācijas princips ir saistošs, “piemērojot” minēto līgumu un “neskarot tajā paredzētos īpašos noteikumus”. Ar šo pēdējo minēto frāzi EEZ līguma 4. pantā it īpaši ir norādīts uz citiem šī paša līguma noteikumiem, kuros tajā paredzētā vispārējā principa piemērošana ir konkretizēta atbilstoši noteiktiem apstākļiem. Tā tas tostarp ir ar pakalpojumu sniegšanas brīvību saistīto noteikumu gadījumā (pēc analogijas skat. spriedumu, 1989. gada 2. februāris, *Cowan*, 186/87, EU:C:1989:47, 10. un 14. punkts).
- 56 Taču tādi izdošanas jomā pastāvoši valsts noteikumi kā pamatlietā aplūkoti rada nevienlīdzīgu attieksmi atkarībā no tā, vai attiecīgā persona ir valsts pilsonis vai EBTA valsts, kas ir EEZ līguma puse, pilsonis, jo to rezultātā šo pēdējo minēto valstu pilsoņiem kā, piemēram, šajā gadījumā Islandes pilsonim I., netiek piešķirta tāda aizsardzība pret izdošanu, kāda ir valsts pilsoņiem (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 32. punkts).
- 57 Tādējādi šādi noteikumi var it īpaši ietekmēt EEZ līguma 36. pantā paredzēto brīvību. No tā izriet, ka tādā situācijā kā pamatlietā nevienlīdzīga attieksme, kas izpaužas kā atļauja izdot EBTA valsts, kura ir EEZ līguma puse, pilsoni kā, piemēram, I.N., rada šīs brīvības ierobežojumu pēc analogijas (skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 32. un 33. punkts).
- 58 Jāpiebilst, ka ne tikai tā apstākļa dēļ, ka attiecīgajai personai ir EBTA valsts, kas ir EEZ līguma puse, pilsoņa statuss, bet arī tādēļ, ka minētā valsts ievieš un piemēro Šengenas *acquis*, šīs personas situācija ir objektīvi salīdzināma ar tāda Savienības pilsoņa situāciju, kuram Savienība atbilstoši LES 3. panta 2. punktam piedāvā brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta personu brīva pārvietošanās.
- 59 Tāds ierobežojums kā šī sprieduma 57. punktā norādītais var tikt attaisnots vienīgi tad, ja tas ir pamatots ar objektīviem apsvērumiem un ir samērīgs ar valsts tiesībās izvirzīto leģitīmo mērķi (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 60 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, mērķis novērst nodarījumu izdarījušo personu nesodāmības risku, uz kuru kā uz attaisnojumu ir norādīts lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir uzskatāms par leģitīmu. Līdz ar to pasākumi, kas ierobežo EEZ līguma 36. pantā paredzēto brīvību, ar objektīviem apsvērumiem var tikt attaisnoti tikai tad, ja šie pasākumi ir atbilstoši, lai aizsargātu intereses, ko ar tiem paredzēts nodrošināt, un vienīgi tad, ja šos mērķus nevar sasniegt ar mazāk ierobežojošiem pasākumiem (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 37. un 38. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 61 2016. gada 6. septembra spriedumā *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 39. punkts) Tiesa atgādināja, ka izdošana ir procedūra, kuras mērķis ir cīnīties pret tādas personas nesodāmību, kas neatrodas tajā teritorijā, kurā tā varbūtēji ir izdarījusi noziedzīgo nodarījumu, tādējādi ļaujot novērst, ka paliek nesodīti noziedzīgi nodarījumi, ko kādas valsts teritorijā ir izdarījušas personas, kuras ir aizbēgušas no šīs teritorijas. Proti, lai gan valsts pilsoņu neizdošana parasti tiek kompensēta ar dalībvalsts, kurai lūdz izdošanu, iespēju uzsākt kriminālvajāšanu pret saviem pilsoņiem par smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti ārpus tās teritorijas, šai dalībvalstij parasti nav kompetences tiesāt par šādiem nodarījumiem tad, ja nedz iespējami izdarītā noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, nedz cietušajam nav minētās dalībvalsts pilsonības.

- 62 2016. gada 6. septembra sprieduma *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630) 40. punktā Tiesa no tā secināja, ka tādas valsts tiesību normas kā lietā, kurā tika taisīts šis spriedums, kas ļauj apmierināt izdošanas lūgumu kriminālvajāšanas veikšanai un sprieduma taisīšanai trešajā valstī, kurā varbūtēji ir ticis izdarīts noziedzīgais nodarījums, principā ir atbilstošas izvirzītā mērķa – novērst nesodāmību – sasniegšanai.
- 63 Tomēr, kā konstatēts šī sprieduma 54. punktā, tā kā tāda Islandes pilsoņa situācija, kurš ir ieradies dalībvalsts robežšķērsošanas punktā, lai ieceļotu tās teritorijā un saņemtu tur pakalpojumus, ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, trešās valsts šajā kontekstā iesniegtajam lūgumam ir piemērojami Hartas 19. panta 2. punkta noteikumi (spriedums, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 52. un 53. punkts).
- 64 Līdz ar to, ja attiecīgais Islandes pilsonis šādā situācijā norāda uz nopietnu risku, ka izdošanas gadījumā viņš tiks pakļauts necilvēcīgai vai pazemojošai rīcībai, dalībvalstij, kurai ir lūgts veikt izdošanu, pirms varbūtējās izdošanas ir jāpārbauda, vai izdošana nelabvēlīgi neietekmēs Hartas 19. panta 2. punktā paredzētās tiesības (spriedums, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 60. punkts)
- 65 Šajā nolūkā saskaņā ar Hartas 4. pantu, kurā ir aizliegta necilvēcīga vai pazemojoša attieksme vai sodi, minētā dalībvalsts nevar ņemt vērā tikai lūgumu iesniegušās trešās valsts apgalvojumus vien vai to, ka minētā trešā valsts ir pievienojusies starptautiskajiem līgumiem, kuros principā ir garantēta pamattiesību ievērošana. Tādai izdošanas lūgumu saņēmušās dalībvalsts kompetentajai iestādei kā iesniedzējtiesai, veicot šo pārbaudi, ir jābalstās uz objektīvu, ticamu, precīzu un pienācīgi aktualizētu informāciju, kas tostarp var izrietēt no tādiem starptautisko tiesu nolēmumiem kā Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumi, trešās valsts, kas ir lūgusi veikt izdošanu, tiesu spriedumiem, kā arī no lēmumiem, ziņojumiem un citiem dokumentiem, kurus ir izstrādājušas Eiropas Padomes institūcijas vai kuri izriet no Apvienoto Nāciju sistēmas (spriedums, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 55.–59. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 66 It īpaši fakts, ka Islandes Republika ir piešķirusi patvērumu attiecīgajai personai, pamatojoties uz to, ka šai personai tās izcelsmes valstī pastāv risks tikt pakļautai necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei, ir īpaši nopietns apstāklis, kas izdošanas lūgumu saņēmušās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir jāņem vērā, veicot šī sprieduma 64. punktā minēto pārbaudi.
- 67 Šāds apstāklis šajā pārbaudē ir vēl jo būtiskāks, ja patvēruma piešķiršanas pamatā tieši ir bijusi kriminālvajāšana, kura attiecībā uz konkrēto personu tika veikta tās izcelsmes valstī un kuras dēļ šī pēdējā minētā valsts bija izsniegusi lūgumu izdot šo personu.
- 68 Ja nav īpašu apstākļu kā, piemēram, nozīmīgas pastāvošās situācijas izmaiņas trešajā valstī, kura ir iesniegusi izdošanas lūgumu, vai nopietna un ticama informācija, ar ko ir iespējams pierādīt, ka personai, kuru tiek lūgts izdot, patvēruma ir ticis piešķirts, noklusējot to, ka attiecībā uz šo personu tās izcelsmes valstī tiek veikta kriminālvajāšana, tā apstākļa rezultātā, ka pastāv Islandes iestāžu lēmums, ar kuru šai personai ir piešķirts patvēruma, tādai izdošanas lūgumu saņēmušās dalībvalsts kompetentajai iestādei kā iesniedzējtiesai ir jāatsaka izdošana atbilstoši Hartas 19. panta 2. punktam.
- 69 Ja izdošanas lūgumu saņēmušās dalībvalsts iestādes secinātu, ka Hartas 19. panta 2. punkts neliedz izpildīt šo lūgumu, vēl būtu jāpārbauda, vai attiecīgais ierobežojums ir samērīgs ar šī sprieduma 60. punktā atgādināto mērķi novērst noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas nesodāmību. Šajā ziņā ir jānorāda, ka atbilstoši Savienības tiesībām krimināltiesību jomā pastāvošo sadarbības un savstarpējās palīdzības mehānismu izmantošana katrā ziņā ir alternatīvs pasākums, kas mazākā mērā aizskar tiesības uz brīvu pārvietošanos nekā izdošana trešajai valstij, ar kuru Savienība nav noslēgusi lūgumu par izdošanu, un kas tikpat efektīvi ļauj sasniegt minēto mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 47. un 49. punkts).

- 70 It īpaši Tiesa ir atzinusi, ka šādā gadījumā ir jādod priekšroka informācijas apmaiņai ar to dalībvalsti, kuras pilsonība ir attiecīgajai personai, lai sniegtu šis dalībvalsts iestādēm, ciktāl tām atbilstoši to valsts tiesībām ir kompetence veikt šīs personas kriminālvajāšanu par ārpus valsts teritorijas izdarītajiem nodarījumiem, iespēju izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi atbilstoši Pamatlēmumam 2002/584, lai nodotu šo personu kriminālvajāšanas veikšanai. Līdz ar to izdošanas lūgumu saņēmušās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir jāinformē dalībvalsts, kuras pilsonība ir ieinteresētajai personai, un attiecīgā gadījumā pēc šīs pēdējās minētās dalībvalsts lūguma ir jānodod tai attiecīgā persona, pamatojoties uz šādu Eiropas apcietinājuma orderi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 48. un 50. punkts).
- 71 Tomēr, lai arī Pamatlēmums 2002/584 nav piemērojams Islandes Republikai, kas ir EBTA valsts un kuras pilsonis ir I.N., ir jāatgādina, ka šī valsts tāpat kā Norvēģijas Karaliste ir noslēgusi ar Savienību nolīgumu par nodošanas procedūru, kurš stājās spēkā 2019. gada 1. novembrī.
- 72 Kā izriet no šī nolīguma preambulas, tā mērķis ir uzlabot Savienības dalībvalstu un Islandes un Norvēģijas tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, ciktāl šobrīd pastāvošās attiecības starp šīm līgumslēdzējām pusēm, kurām tostarp ir raksturīga Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes piederība EEZ, paredz ciešu sadarbību cīņā pret noziedzību.
- 73 Tāpat šajā pašā preambulā nolīguma par nodošanas procedūru līgumslēdzējas puses ir paukušas savstarpēju uzticēšanos savu tiesisko sistēmu uzbūvei un darbībai, kā arī spējai nodrošināt taisnīgu tiesu.
- 74 Turklāt ir jākonstatē, ka nolīguma par nodošanas procedūru noteikumi ir ļoti līdzīgi atbilstošajiem Pamatlēmuma 2002/584 noteikumiem.
- 75 Ņemot vērā visus šos apstākļus, ir jākonstatē, ka 2016. gada 6. septembra spriedumā *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 56. punkts) rastais risinājums pēc analogijas ir piemērojams arī tādiem Islandes Republikas pilsoņiem kā I.N., kuri attiecībā pret trešo valsti, kas ir lūgusi to izdošanu, kā izriet no šī sprieduma 58. punkta, atrodas situācijā, kas ir objektīvi salīdzināma ar tāda Savienības pilsoņa situāciju, kuram saskaņā ar LES 3. panta 2. punktu Savienība piedāvā brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām, kur ir nodrošināta personu brīva pārvietošanās.
- 76 Līdz ar to, ja dalībvalsts, uz kuru ir pārvietojies Islandes Republikas pilsonis, ir saņēmusi tādas trešās valsts izdošanas lūgumu, ar kuru pirmā minētā dalībvalsts ir noslēgusi izdošanas lūgumu, tai principā ir pienākums informēt Islandes Republiku un attiecīgā gadījumā pēc tās lūguma nodot tai minēto pilsoni atbilstoši nolīguma par nodošanas procedūru noteikumiem, ar nosacījumu, ka Islandes Republikai atbilstoši savām valsts tiesībām ir kompetence veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz šo personu par ārpus tās valsts teritorijas izdarītajiem nodarījumiem.
- 77 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Savienības tiesības, it īpaši EEZ līguma 36. pants un Hartas 19. panta 2. punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts, uz ko ir pārvietojies tādas EBTA valsts pilsonis, kura ir EEZ līguma puse un ar kuru Savienība ir noslēgusi nolīgumu par nodošanu, ir saņēmusi trešās valsts izdošanas lūgumu atbilstoši Eiropas konvencijai par izdošanu un ja šī EBTA valsts pirms šīs valsts pilsonības piešķiršanas ir piešķirusi minētajam pilsonim patvērumu tieši, ņemot vērā kriminālvajāšanu, kas attiecībā uz viņu tika veikta valstī, kura ir izsniegusi izdošanas lūgumu, izdošanas lūgumu saņēmušajai dalībvalstij ir jāpārbauda, ka izdošana nelabvēlīgi neietekmēs Hartas 19. panta 2. punktā paredzētās tiesības, un šajā pārbaudē patvēruma piešķiršana ir īpaši nopietns apstāklis. Pirms izdošanas lūgumu saņēmusī dalībvalsts apsver iespēju izpildīt izdošanas lūgumu, tai katrā ziņā ir jāinformē šī pati EBTA valsts un attiecīgā gadījumā pēc tās lūguma ir jānodod tai minētais pilsonis atbilstoši nolīguma par nodošanas procedūru noteikumiem, ar nosacījumu, ka minētajai EBTA valstij atbilstoši savām valsts tiesībām ir kompetence veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz minēto pilsoni par ārpus tās valsts teritorijas izdarītajiem nodarījumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 78 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Savienības tiesības, it īpaši 1992. gada 2. maija līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 36. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 19. panta 2. punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts, uz ko ir pārvietojies tādas Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) dalībvalsts pilsonis, kura ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma puse un ar kuru Eiropas Savienība ir noslēgusi nolīgumu par nodošanu, ir saņēmusi trešās valsts izdošanas lūgumu atbilstoši Parīzē 1957. gada 13. decembrī parakstītajai Eiropas konvencijai par izdošanu un ja šī EBTA valsts pirms šīs valsts pilsonības piešķiršanas ir piešķirusi minētajam pilsonim patvērumu tieši, ņemot vērā kriminālvajāšanu, kas attiecībā uz viņu tika veikta valstī, kura ir izsniegusi izdošanas lūgumu, izdošanas lūgumu saņēmušajai dalībvalstij ir jāpārbauda, ka izdošana nelabvēlīgi neietekmēs Pamattiesību hartas 19. panta 2. punktā paredzētās tiesības, un šajā pārbaudē patvēruma piešķiršana ir īpaši nopietns apstāklis. Pirms izdošanas lūgumu saņēmusī dalībvalsts apsver iespēju izpildīt izdošanas lūgumu, tai katrā ziņā ir jāinformē šī pati EBTA valsts un attiecīgā gadījumā pēc tās lūguma ir jānodod tai minētais pilsonis atbilstoši nolīguma par nodošanas procedūru noteikumiem, ar nosacījumu, ka minētajai EBTA valstij atbilstoši savām valsts tiesībām ir kompetence veikt kriminālvajāšanu attiecībā uz minēto pilsoni par ārpus tās valsts teritorijas izdarītajiem nodarījumiem.

[Paraksti]